

GHIDUL UTILIZATORULUI

Directiva 2005/36/CE

**Tot ce trebuie să știți cu privire la recunoașterea
calificărilor profesionale**

66 DE ÎNTREBĂRI

66 DE RĂSPUNSURI

**Acest document a fost elaborat în scop informativ. Conținutul său nu angajează
responsabilitatea Comisiei sau a serviciilor sale.**

INTRODUCERE	6
UN DREPT AL CETĂȚEANULUI ÎN EUROPA	6
CUM SE POT OBȚINE INFORMAȚII SUPLIMENTARE?	7
I. PUTEȚI BENEFICIA DE DIRECTIVA 2005/36/CE?	8
1) Doriți să lucrați sau să studiați într-un alt stat membru?.....	8
2) Ce profesie doriți să exercitați?	8
3) De ce naționalitate sunteți?	9
4) Dacă sunteți resortisant dintr-o țară terță, puteți beneficia de dispozițiile directivei?	9
5) În ce țară doriți să vă fie recunoscută calificarea profesională?.....	10
6) În ce țară v-ați obținut calificarea profesională?	10
7) Cum puteți stabili dacă v-ați obținut calificarea într-un stat membru sau într-o țară terță?	11
8) Directiva se aplică dacă formarea dumneavoastră profesională s-a desfășurat la distanță sau într-o instituție care a încheiat un acord de franciză?	12
9) Profesia pe care doriți să o exercitați într-un alt stat membru este reglementată în statul membru respectiv (statul membru gazdă)?.....	12
10) Ce se întâmplă dacă profesia pe care doriți să o exercitați nu este reglementată în statul membru gazdă?	13
11) Profesia reglementată pe care doriți să o exercitați este cea pentru care sunteți calificat?.....	13
12) Profesia pe care doriți să o exercitați sau formarea pentru această profesie este reglementată în statul membru de origine?	14
II. CARE DINTRE DISPOZIȚIILE DIRECTIVEI 2005/36/CE SE APLICĂ ÎN CAZUL DUMNEAVOASTRĂ?	14
13) Doriți să exercitați temporar o activitate profesională într-un alt stat membru sau să vă stabiliți permanent?	14
A. PRESTAREA TEMPORARĂ DE SERVICII	15
A.1 Norme comune	15
14) Ce condiții trebuie să îndepliniți pentru a beneficia de regimul aplicabil prestării de servicii?	15
15) Ce înseamnă să fii „stabilit în mod legal”?	16
16) Trebuie să depuneți o declarație?	16
17) Cum aflați dacă trebuie să depuneți o declarație și cărei autorități trebuie să o adresați?	17
18) Ce informații trebuie să conțină declarația?	17

19)	Ce informații nu vi se pot cere?	18
20)	Ce documente vi se poate cere să anexați la declarație?	18
21)	Autoritatea competentă a statului membru gazdă vă poate cere să furnizați documentele originale sau copii legalizate ale acestora?	19
22)	Este necesar ca documentele să fie traduse și ca traducerile să fie legalizate? ...	19
A.2 Regimul general.....		20
23)	La cât timp după depunerea declarației vă puteți desfășura activitatea?.....	20
A.3 Regimul derogatoriu aplicabil dacă profesia dumneavoastră prezintă un risc pentru sănătatea sau siguranța publică		20
24)	Răspunsul la întrebarea 23 este valabil în toate cazurile?.....	20
25)	Care sunt profesiile care prezintă un risc pentru sănătatea sau siguranța publică?	20
26)	Profesiile sectoriale fac obiectul regimului derogatoriu?.....	20
27)	Verificarea se efectuează sistematic?	21
28)	În cazul verificării calificărilor dumneavoastră, trebuie să furnizați informații și/sau documente suplimentare?.....	21
29)	Ce decizie poate lua autoritatea competentă?	21
30)	Ce măsură suplimentară vă poate impune autoritatea competentă și în ce situație?	22
31)	În cât timp autoritatea competentă trebuie să ia o decizie?.....	22
32)	Ce se întâmplă dacă autoritatea competentă nu acționează în termenele prevăzute?.....	23
A.4 Norme de exercitare a profesiei		23
33)	Ce norme trebuie să respectați când vă desfășurați activitatea?.....	23
34)	Care sunt normele de care sunteți scutit?	23
B. STABILIREA		24
B.1 Puncte comune tuturor profesiilor		24
35)	Cui trebuie să vă adresați pentru a depune cererea de recunoaștere?.....	24
36)	Ce documente vă poate cere să depuneți autoritatea competentă a statului membru în care doriți să profesați?	24
36. a.	<i>Documente valabile pentru toate profesiile</i>	24
36. b.	<i>Documente valabile pentru profesiile sectoriale</i>	25
36. c.	<i>Documente valabile pentru profesiile din domeniul meșteșugurilor, industriei și comerțului.....</i>	26
36. d.	<i>Documente valabile pentru profesiile din sistemul general</i>	26

37)	Este posibil și, dacă da, este recomandat să furnizați documente suplimentare din proprie inițiativă?.....	27
38)	Autoritatea competentă vă poate impune să furnizați documentele originale sau copii legalizate ale acestora?.....	27
39)	Toate documentele trebuie traduse?.....	27
40)	În cât timp trebuie analizată cererea dumneavoastră de recunoaștere?.....	28
41)	De ce drepturi beneficiați în cazul acordării recunoașterii?.....	28
B. 2 Profesii sectoriale.....		28
42)	Cum se desfășoară examinarea cererii dumneavoastră?.....	29
43)	Ce condiții trebuie să îndepliniți pentru a beneficia de recunoaștere automată?	29
-	Medic, asistent medical generalist, medic dentist, medic veterinar și farmacist	29
-	Moașă	29
-	Arhitect.....	30
44)	Beneficiați de recunoaștere automată dacă v-ați obținut calificarea anterior datei aderării țării dumneavoastră la Uniunea Europeană?.....	30
-	Medic, asistent medical generalist, medic dentist, medic veterinar, moașă și farmacist	30
-	Arhitect.....	31
45)	Ce procedură de recunoaștere se aplică atunci când nu vi se poate acorda recunoaștere automată?	31
B.3 Profesii din domeniul meșteșugurilor, industriei și comerțului.....		32
46)	Cum se desfășoară examinarea cererii dumneavoastră?.....	32
47)	Ce condiții trebuie să îndepliniți pentru a beneficia de recunoaștere automată?	32
48)	Ce procedură se aplică atunci când nu vi se poate acorda recunoaștere automată?	33
B.4 Profesii acoperite de sistemul general		33
49)	Cum se desfășoară examinarea cererii dumneavoastră?.....	33
50)	Ce decizie poate lua autoritatea competentă?	34
51)	Ce alte cerințe vă poate impune autoritatea competentă?.....	35
52)	Dacă se impune un stagiu sau o probă, autoritatea poate alege în locul dumneavoastră între acestea două?	35
53)	Cum trebuie să vă pregătiți pentru proba de aptitudini sau stagiul de adaptare?.....	36
54)	Dumneavoastră trebuie să căutați stagiul de adaptare?.....	36
55)	Cum se desfășoară stagiul de adaptare?	36

56)	Puteți fi remunerat pe perioada stagiului de adaptare?.....	36
57)	În ce constă proba de aptitudini?.....	37
58)	Câte probe de aptitudini trebuie organizate anual?	37
59)	Puteți susține de mai multe ori proba de aptitudini?	37
60)	La cât timp după susținerea probei de aptitudini sau după efectuarea stagiului de adaptare autoritatea competentă trebuie să ia o decizie?	37
III. COSTURI.....		37
61)	Vi se cere să suportați o parte din costurile de examinare a dosarului dumneavoastră?	37
62)	Vi se poate cere o contribuție financiară pentru o probă de aptitudini sau pentru un stagiu de adaptare?	38
IV. CĂI DE ATAC.....		38
63)	Care sunt drepturile dumneavoastră în materie de recurs jurisdicțional?	38
V. CERINȚE LINGVISTICE		38
64)	Vi se poate impune să cunoașteți limba statului membru gazdă?	38
65)	Vi se poate impune să susțineți sistematic o examinare lingvistică?	39
VI. CUI TREBUIE SĂ VĂ ADRESAȚI ÎN CAZ DE PROBLEME		39
66)	Cine vă poate ajuta la nivel național?.....	39

INTRODUCERE

UN DREPT AL CETĂȚEANULUI ÎN EUROPA

Dreptul cetățenilor de a desfășura activități economice într-un alt stat membru este un drept fundamental prevăzut în tratat. Cu toate acestea, în limita normelor pieței interne, fiecare stat membru este liber să condiționeze din punct de vedere juridic accesul la o anumită profesie de obținerea unei calificări profesionale specifice care, în mod tradițional, este calificarea profesională dobândită pe teritoriul național. Această condiție constituie un obstacol în calea liberei circulații a profesioniștilor pe teritoriul Uniunii Europene întrucât persoanele calificate pentru a exercita aceeași profesie într-un alt stat membru dețin o altă calificare profesională, și anume cea obținută în propriul stat membru.

Ca urmare a acestui fapt, instituțiile europene au introdus norme care facilitează recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale între statele membre. Acesta este obiectivul Directivei 2005/36/CE din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale. În ciuda facilitării recunoașterii, în practică nu se găsește încă o soluție unică pentru recunoașterea calificărilor profesionale în cadrul Uniunii Europene. Directiva 2005/36/CE este disponibilă la următoarea adresă de internet:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:255:0022:0142:RO:PDF>

Această directivă a fost completată printr-un cod de conduită aprobat de grupul de coordonatori pentru Directiva 2005/36/CE (grup alcătuit din reprezentanți ai statelor membre). Codul prezintă bunele și relele practici administrative naționale în ceea ce privește recunoașterea calificărilor profesionale. Acesta este disponibil la următoarea adresă de internet:

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/future_en.htm#docs

CUM SE UTILIZEAZĂ GHIDUL?

Ghidul de față are obiectivul de a vă explica simplu, sub formă de întrebări și răspunsuri, care sunt drepturile de care beneficiați dacă doriți să obțineți recunoașterea calificării dumneavoastră profesionale într-un alt stat membru. În acest ghid veți găsi răspuns la 66 de întrebări structurate după cum urmează.

În primul rând, trebuie să verificați dacă, în situația dumneavoastră, puteți beneficia de dispozițiile Directivei 2005/36/CE. În acest scop, sunteți invitat să consultați întrebările și răspunsurile de la **punctul I** din prezentul ghid.

Dacă beneficiați de normele directivei, trebuie să vă puneți întrebarea dacă vreți să vă exercitați profesia într-un alt stat membru în mod permanent sau numai temporar, deplasându-vă într-un alt stat membru (**a se vedea întrebarea 13**). Într-adevăr regulile directivei nu sunt aceleași în ambele cazuri. Dacă doriți să vă exercitați temporar profesia prin deplasarea într-un alt stat membru, trebuie să consultați **punctul II.A** din prezentul ghid. Dacă doriți să vă

stabiliți permanent pe teritoriul unui alt stat membru, trebuie să consultați **punctul II.B** din prezentul ghid.

Trebuie subliniat faptul că dispozițiile directivei diferă în funcție de profesia pe care o exercitați. Există trei mari categorii de profesii supuse unor regimuri diferite, și anume:

- profesiile ale căror condiții minime de formare profesională au fost armonizate la nivel european: medic, asistent medical generalist, medic dentist, medic veterinar, moașă, farmacist și arhitect. În prezentul ghid, aceste profesii sunt denumite „profesii sectoriale”;

- profesiile din domeniul meșteșugurilor, industriei sau comerțului la care se face referire în anexa IV la Directiva 2005/36/CE;

- toate celelalte profesii; în prezentul ghid, aceste profesii sunt denumite „profesii din sistemul general”.

În consecință, este foarte important să verificați în ce regim se încadrează profesia pentru care sunteți calificat și pe care doriți să o exercitați într-un alt stat membru. Diferitele regimuri aplicabile sunt explicate pe larg la **punctul II** din prezentul ghid.

În sfârșit, puteți găsi informații referitoare la aspecte de ordin practic, cum ar fi costurile, acțiunile în justiție, cunoștințele lingvistice și organisme la care vă puteți adresa în caz de probleme, la punctele **III, IV, V**, respectiv **VI** din prezentul ghid.

CUM SE POT OBȚINE INFORMAȚII SUPLIMENTARE?

- 1) În general, informații suplimentare (în limbile franceză, engleză și germană) cu privire la Directiva 2005/36/CE puteți găsi pe site-ul internet al Comisiei Europene la următoarea adresă: http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/index_en.htm
- 2) Statele membre au obligația să respecte directiva 2005/36/CE, pe care trebuie s-o transpună în legislația lor națională. Acest ghid nu cuprinde însă informații cu privire la normele naționale de transpunere a Directivei 2005/36/CE. Găsiți informații utile cu privire la procedura de recunoaștere și, în special, la normele în vigoare la nivel național (documente necesare, profesii reglementate sau nereglementate, nivel de reglementare etc.) la punctele de contact naționale. În general, acestea au sarcina de a vă oferi toate informațiile utile în ceea ce privește recunoașterea calificării dumneavoastră. Lista punctelor de contact este disponibilă la următoarea adresă de internet:
http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/contactpoints/index.htm
- 3) Pentru toate formalitățile pe care trebuie să le îndepliniți în statul membru gazdă, vă puteți adresa ghișeelor unice introduse în temeiul Directivei 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne¹.

¹ Statele membre pot, dacă vor, să utilizeze această cale și pentru angajații și profesioniștii din domeniul sănătății (cu excepția veterinarilor), deși aceștia nu fac obiectul Directivei 2006/123/CE.

I. PUTEȚI BENEFICIA DE DIRECTIVA 2005/36/CE?

Următoarele întrebări sunt menite să vă ajute să stabiliți dacă puteți sau nu beneficia de dispozițiile Directivei 2005/36/CE. Într-adevăr, aceste dispoziții se aplică doar dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

1) Doriți să lucrați sau să studiați într-un alt stat membru?

Directiva 2005/36/CE se adresează exclusiv profesioniștilor pe deplin calificați pentru exercitarea unei profesii într-un stat membru și care doresc să exercite aceeași profesie într-un alt stat membru.

Directiva nu se aplică persoanelor care doresc să studieze într-un alt stat membru și nici celor care încep o formare profesională într-un anumit stat membru și doresc să o continue într-un alt stat membru. Aceștia din urmă se pot adresa centrelor NARIC care au competența să le ofere informații cu privire la recunoașterea academică a diplomelor.

<http://www.enic-naric.net/>

2) Ce profesie doriți să exercitați?

Directiva 2005/36/CE nu se aplică profesiilor care fac obiectul unor directive specifice, cum ar fi auditorii legali care se încadrează în sfera de aplicare a Directivei 2006/43/CE, intermediarii de asigurări, incluși în Directiva 2002/92/CE, sau avocații care doresc să-și desfășoare activitatea într-un alt stat membru păstrându-și titlul de origine, care fac obiectul Directivelor 77/249/CEE și 98/5/CE.

Și în sectorul transporturilor există o serie de directive specifice.

Exemplu: Sunteți controlor aerian de origine slovenă și doriți să profesiați în Italia: recunoașterea calificărilor dumneavoastră profesionale face obiectul Directivei 2006/23/CE; sunteți pilot de avion de origine cehă și doriți să vă exercitați profesia în Polonia: vă încadrați în dispozițiile Directivei 91/670/CE; în mod similar, mai multe profesii din sectorul maritim fac obiectul Directivelor 2005/45/CE și 2008/106/CE.

Directiva 2005/36/CE se aplică, așadar, tuturor profesiilor care nu fac obiectul unei directive specifice. Pentru o listă, care nu este exhaustivă, a profesiilor incluse în Directiva 2005/36/CE, puteți consulta baza de date disponibilă la următoarea adresă de internet:

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?newlang=en

Dacă doriți să obțineți mai multe informații cu privire la profesiile care fac obiectul Directivei 2005/36/CE, vă puteți adresa și punctului de contact din statul membru gazdă:

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/docs/contact-points/info-points_en.pdf

3) De ce naționalitate sunteți?

Directiva 2005/36/CE se aplică resortisanților din 30 de țări, respectiv cele 27 de state membre ale Uniunii Europene, la care se adaugă Islanda, Norvegia și Liechtenstein.

Directiva se aplică persoanelor care au naționalitatea uneia dintre aceste 30 de țări la momentul prezentării cererii de recunoaștere, chiar dacă anterior acestea erau de altă naționalitate. Directiva se aplică și persoanelor cu dublă naționalitate. *De exemplu, directiva se poate aplica în cazul unui resortisant argentinian care are și naționalitate italiană.*

Trebuie subliniat faptul că în cazul Elveției sunt în vigoare norme specifice în ceea ce privește recunoașterea calificărilor profesionale.

4) Dacă sunteți resortisant dintr-o țară terță, puteți beneficia de dispozițiile directivei?

Directiva se aplică și resortisanților din țări terțe care fac parte din familia unui cetățean al Uniunii Europene care își exercită dreptul la liberă circulație în cadrul Uniunii Europene³.

Exemplu: Un medic american cu diplomă britanică se căsătorește cu o cetățeană britanică. Cuplul locuiește în Regatul Unit, apoi decide să se stabilească în Germania. În acest caz, diploma britanică de doctor în medicină a medicului american trebuie să fie recunoscută în Germania, în conformitate cu dispozițiile Directivei 2005/36/CE.

Directiva se aplică și resortisanților din țări terțe care dețin statutul de rezident de lungă durată⁴. Cu toate acestea, drepturile rezidenților de lungă durată sunt mai limitate decât cele ale membrilor familiei unui cetățean al UE. Astfel, directiva nu se aplică în Regatul Unit, Irlanda și Danemarca și, în rest, se aplică doar în caz de stabilire permanentă, dar nu și în cazul prestării temporare de servicii (a se vedea întrebarea 13.)

Directiva se aplică și resortisanților din țări terțe care dețin statutul de refugiat într-un stat membru⁵. Refugiatul trebuie tratat în statul membru care i-a acordat acest statut ca

² Este vorba despre alte țări decât cele 30 menționate anterior, cu excepția Elveției pentru care sunt în vigoare dispoziții specifice

³ Directiva 2004/38/CE privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora (JO L 158, 30.4.2004).

⁴ Directiva 2003/109/CE privind statutul resortisanților din țări terțe care sunt rezidenți pe termen lung (JO L 16 du 23.1.2004).

⁵ Directiva 2004/83/CE privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională, și referitoare la conținutul protecției acordate (JO L 304, 30.9.2004).

un resortisant al aceluși stat. Dacă un refugiat deține o calificare profesională obținută într-un alt stat membru al Uniunii Europene, statul membru care i-a acordat statutul de refugiat trebuie să recunoască această calificare profesională în conformitate cu Directiva 2005/36/CE.

Exemplu: Unui cetățean irakian cu o diplomă olandeză de farmacist și având statut de refugiat în Belgia, trebuie să i se recunoască diploma de farmacist în Belgia conform dispozițiilor Directivei 2005/36/CE. În schimb, dacă se hotărăște să se stabilească în Danemarca, nu va putea beneficia de dispozițiile Directivei 2005/36/CE.

Începând cu data de 19 iunie 2011⁶, această directivă se va aplica și resortisanților din țări terțe absolvenți de învățământ superior care au o ofertă de muncă (deținătorii unei „cărți albastre”), dar numai pentru activități exercitate în calitate de salariat. Directiva nu se va aplica însă în Regatul Unit, Irlanda și Danemarca.

5) În ce țară doriți să vă fie recunoscută calificarea profesională?

Directiva 2005/36/CE se aplică în cele 30 de țări menționate la întrebarea 3⁷.

Directiva se aplică persoanelor care doresc să desfășoare o activitate profesională într-un alt stat membru. Aceasta înseamnă că statul membru sau țara în care doriți să vă exercitați profesia trebuie să fie diferită de cel sau cea în care v-ați obținut calificările. Prezența unui element „transfrontalier” este indispensabilă. În consecință, directiva nu se aplică în situațiile strict interne ale unei țări.

Exemplu: Directiva se poate aplica în cazul unui inginer de naționalitate italiană, calificat integral în Italia, care dorește să-și exercite profesia de inginer în Spania, al unui chineziterapeut de naționalitate franceză, calificat integral în Belgia, care dorește să profeseze în Franța.

În schimb, directiva nu se aplică în cazul unui medic de naționalitate maghiară care și-a obținut calificările în Ungaria și care dorește să profeseze în Ungaria.

6) În ce țară v-ați obținut calificarea profesională?

Directiva 2005/36/CE se aplică dacă v-ați obținut calificarea profesională într-una din cele 30 de țări menționate la întrebarea 3.

Dacă v-ați obținut calificarea profesională într-o țară terță⁸, Directiva 2005/36/CE nu se aplică în statul membru care primește, pentru prima dată în cadrul Uniunii

⁶ Directiva 2009/50/CE a Consiliului din 25 mai 2009 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților din țările terțe pentru ocuparea unor locuri de muncă înalt calificate (JO L 155, 18.6.2009).

⁷ În cazul Elveției, sunt în vigoare dispoziții specifice.

Europene, o cerere de recunoaștere a calificării dumneavoastră profesionale („prima cerere de recunoaștere”).

Exemplu: Sunteți ortofonist de naționalitate franceză și v-ați obținut calificarea profesională în Canada. „Prima” recunoaștere a acestei calificări într-o țară comunitară (spre exemplu, Franța) nu face obiectul Directivei 2005/36/CE, ci al legislației naționale a statului respectiv.

Directiva 2005/36/CE nu se aplică decât începând cu cea de-a doua cerere de recunoaștere dacă îndepliniți condițiile pentru a beneficia de aceasta.

Exemplu: Dacă, după ce ați obținut recunoașterea diplomei dumneavoastră canadiene de ortofonist în Franța, doriți să profesati în Belgia.

7) Cum puteți stabili dacă v-ați obținut calificarea într-un stat membru sau într-o țară terță⁹?

V-ați dobândit calificarea într-un stat membru dacă calificarea dumneavoastră este eliberată de o autoritate competentă a unui stat membru și dacă v-ați efectuat întreaga formare profesională într-un stat membru sau dacă pregătirea dumneavoastră profesională s-a desfășurat preponderent într-un stat membru.

Exemplu: Dacă ați urmat o formare profesională de inginer de 5 ani dintre care 2 ani în Statele Unite ale Americii și 3 în Danemarca, iar calificarea dumneavoastră a fost eliberată de o autoritate daneză, dețineți o calificare daneză, deci dintr-un stat membru. În schimb, dacă ați studiat 3 ani în Statele Unite ale Americii și 2 ani în Danemarca, dețineți o diplomă americană, deci o diplomă dintr-o țară terță. În sfârșit, dacă ați urmat o formare profesională timp de 3 ani în Danemarca și de încă 2 ani în Statele Unite ale Americii, dar dacă diploma vi s-a eliberat de către o autoritate americană, dețineți tot o diplomă americană. (a se vedea și întrebarea 6)

Raționamentul nu se aplică însă profesiilor ale căror cerințe minime de formare profesională au fost armonizate la nivel european (medici, asistenți medicali generaliști, medici dentiști, medici veterinari, moașe, farmaciști). În cazul acestor profesii, din momentul în care un stat membru eliberează o diplomă națională, această diplomă este întotdeauna o diplomă a statului membru respectiv, indiferent de durata formării profesionale urmate într-o țară terță. Într-adevăr, statul membru nu poate elibera acea diplomă națională decât dacă sunt îndeplinite cerințele minime de formare stabilite prin directivă.

⁸ Este vorba despre alte țări decât cele 30 menționate anterior, cu excepția Elveției pentru care sunt în vigoare dispoziții specifice

⁹ Este vorba despre alte țări decât cele 30 menționate anterior, cu excepția Elveției pentru care sunt în vigoare dispoziții specifice

8) Directiva se aplică dacă formarea dumneavoastră profesională s-a desfășurat la distanță sau într-o instituție care a încheiat un acord de franciză?

Directiva 2005/36/CE nu vă impune să fi urmat formarea profesională în statul membru în care a fost eliberată diploma. Prin urmare, este posibil să fi urmat o formare profesională la distanță sau într-o instituție care a încheiat un acord de franciză cu o instituție de formare aflată într-un alt stat membru. Conform prevederilor acestui acord, formarea este asigurată de instituția care a încheiat acordul de franciză, dar este validată de instituția de formare aflată în celălalt stat membru, iar diploma este eliberată de aceasta din urmă. În consecință, este vorba despre o diplomă dintr-un alt stat membru.

Exemplu: Mai multe universități britanice au încheiat acorduri de franciză cu instituții de formare din Grecia. Un cetățean grec, spre exemplu, care urmează în Grecia o formare profesională de inginer într-una dintre aceste instituții va fi, la absolvire și după promovarea examenelor, titularul unei diplome de inginer emise de universitatea britanică; este deci vorba de o diplomă obținută într-un alt stat membru.

Pentru ca directiva să poată fi aplicată „diplomelor francizate”, este necesar ca formarea profesională asigurată de instituția francizată să fie validată oficial de instituția care eliberează diploma. Trebuie, de asemenea, ca „diplomele francizate” eliberate de instituția francizoare să fie identice cu diplomele pe care aceasta le eliberează celor care au urmat integral formarea profesională în propriul său stat membru. În sfârșit, trebuie ca „diplomele francizate” să asigure titularilor aceleași drepturi de acces la profesie în statul membru în care este situată instituția care acordă diploma ca și celor care au urmat formarea în statul respectiv.

9) Profesia pe care doriți să o exercitați într-un alt stat membru este reglementată în statul membru respectiv (statul membru gazdă)?

Directiva 2005/36/CE se aplică numai profesiilor reglementate în statul membru gazdă, adică profesiilor la care accesul sau exercitarea este condiționat(ă), în statul membru gazdă, printr-o lege, reglementare sau dispoziție administrativă, de deținerea unor anumite calificări profesionale precise. Directiva 2005/36/CE se aplică, prin urmare, în cazul dumneavoastră, dacă profesia pe care doriți să o exercitați într-un stat membru gazdă este reglementată în statul membru respectiv.

Exemplu: În Franța, o lege prevede că numai persoanele care posedă un brevet de stat de instructor de schi sunt autorizate să exercite profesia de instructor de schi pe teritoriul național; profesia de instructor de schi este deci reglementată în Franța și, în consecință, Directiva 2005/36/CE se aplică dacă doriți să lucrați ca instructor de schi în Franța.

Pentru a afla dacă profesia este reglementată în statul membru gazdă, vă puteți adresa punctului de contact din statul membru gazdă:

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/docs/contact-points/info-points_en.pdf Lista (orientativă și ne-exhaustivă) a profesiilor reglementate care fac obiectul Directivei 2005/36/CE este disponibilă la următoarea adresă de internet: http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?newlang=en

Trebuie subliniat faptul că profesiile de doctor, asistent medical generalist, moașă, farmacist, veterinar și dentist sunt reglementate în toate statele membre.

10) Ce se întâmplă dacă profesia pe care doriți să o exercitați nu este reglementată în statul membru gazdă?

În cazul acesta, accesul este liber și nu trebuie să solicitați recunoașterea calificărilor dumneavoastră profesionale. Vă puteți exercita profesia în statul membru gazdă în aceleași condiții ca și resortisanții aceluși stat membru. Nu sunteți obligat să prezentați niciun document de recunoaștere eliberat de o autoritate oficială. În acest caz, valoarea calificărilor dumneavoastră depinde de situația de pe piața muncii, de comportamentul acestei piețe și nu de norme juridice.

Totuși profesia dumneavoastră poate să nu fie reglementată ca atare în statul membru gazdă, fără ca aceasta să însemne că exercitarea ei este liberă. În realitate, profesia dumneavoastră poate să nu constituie o profesie independentă în statul membru gazdă, deoarece activitățile care-i sunt proprii în statul dumneavoastră de origine fac parte dintr-o altă profesie în statul membru gazdă și sunt, în consecință, rezervate profesioniștilor respectivi. În cazul acesta, la cererea dumneavoastră, vi se poate oferi un acces parțial la profesie.

Exemplul 1: Sunteți profesor de matematică în Franța și doriți să profesiați în Germania, numai că, în Germania, profesorii sunt obligați să predea două materii; în acest caz, autoritățile germane trebuie să vă asigure accesul parțial la profesie, și anume, să vă autorizeze să predați numai matematică.

Exemplul 2: Ați urmat o formare profesională specializată de psihoterapeut într-un stat membru și doriți să profesiați ca psihoterapeut într-un alt stat membru în care psihoterapia nu este o profesie autonomă, ci face parte din medicină și este rezervată medicilor psihiatri. Nu veți putea exercita această profesie dacă nu sunteți medic psihiatru.

11) Profesia reglementată pe care doriți să o exercitați este cea pentru care sunteți calificat?

Directiva 2005/36/CE nu se aplică decât dacă profesia reglementată pe care doriți să o exercitați în statul membru gazdă este profesia pentru care sunteți deplin calificat în statul membru de origine.

Exemplu: Directiva 2005/36/CE nu se aplică dacă sunteți deplin calificat pentru a practica profesia de agent imobiliar în Spania și doriți să exercitați în Franța profesia de avocat.

12) Profesia pe care doriți să o exercitați sau formarea pentru această profesie este reglementată în statul membru de origine?

Profesiile de medic, asistent medical generalist, medic dentist, medic veterinar, moașă și farmacist nu sunt vizate de această întrebare. Nu se încadrează aici nici profesiile din domeniul meșteșugurilor, comerțului și industriei menționate în anexa IV la Directiva 2005/36/CE atunci când acestea beneficiază de recunoaștere automată în cadrul regimului de stabilire (a se vedea întrebarea 47), nici arhitecții care beneficiază de recunoaștere automată în cadrul regimului de stabilire (a se vedea întrebarea 43).

Dacă nici profesia pentru care sunteți calificat și nici formarea pentru această profesie nu sunt reglementate în statul membru în care v-ați obținut calificarea, autoritatea competentă a statului membru gazdă vă poate impune să fi practicat profesia în cauză timp de cel puțin 2 ani într-un stat membru care nu reglementează profesia (a se vedea întrebarea 9 pentru definiția profesiei reglementate).

O formare este reglementată atunci când nivelul și conținutul său sunt stabilite sau controlate de statul membru în care aceasta se desfășoară. Pentru definiția profesiei reglementate, a se vedea întrebarea 9.

Pentru a afla dacă o profesie sau formarea pentru aceasta este reglementată, vă puteți adresa punctului de contact din statul membru de origine: http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/docs/contact-points/info-points_en.pdf. Lista (orientativă și ne-exhaustivă) a profesiilor reglementate care fac obiectul Directivei 2005/36/CE este disponibilă la următoarea adresă de internet: http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?newlang=en

II. CARE DINTRE DISPOZIȚIILE DIRECTIVEI 2005/36/CE SE APLICĂ ÎN CAZUL DUMNEAVOASTRĂ?

13) Doriți să exercitați temporar o activitate profesională într-un alt stat membru sau să vă stabiliți permanent?

Regimul care se aplică diferă în funcție de ceea ce doriți să faceți: să vă stabiliți într-un alt stat membru sau, pur și simplu, să vă desfășurați temporar activitatea acolo, deplasându-vă în statul membru respectiv.

Prin stabilire se înțelege instalarea stabilă și pe termen lung într-un stat membru.

Exemplu: Un logoped belgian care părăsește Belgia și își deschide un cabinet în Franța se stabilește în Franța; un inginer slovac care este angajat la o întreprindere ceăă cu un contract pe durată nedeterminată se stabilește în Republica Cehă.

În cazuri cum sunt cele de mai sus beneficiați de dispozițiile Directivei 2005/36/CE aplicabile în ceea ce privește stabilirea.

În schimb, dacă sunteți deja stabilit legal într-un stat membru în sensul Directivei 2005/36/CE (a se vedea întrebarea 15) și doriți să vă exercitați temporar profesia într-un alt stat membru, prestați un serviciu în acel stat membru și, prin urmare, beneficiați de dispozițiile Directivei 2005/36/CE aplicabile în ceea ce privește prestarea de servicii. Caracterul temporar al prestării se apreciază de la caz la caz.

Exemplu: un medic veterinar spaniol care efectuează o suplinire de trei luni într-un cabinet veterinar din Portugalia prestează un serviciu în Portugalia; un medic eston care tratează trei zile pe lună pacienți în Letonia prestează un serviciu în Letonia; un scafandru profesionist spaniol care merge să lucreze patru luni pe o platformă petrolieră în Regatul Unit prestează, la rândul său, un serviciu

A. PRESTAREA TEMPORARĂ DE SERVICII

Dacă doriți să vă exercitați temporar profesia într-un alt stat membru, deplasându-vă în acel stat membru, vi se aplică norme mai flexibile decât dacă doriți să vă stabiliți permanent, dar trebuie totuși să îndepliniți o serie de condiții. În majoritatea cazurilor, nu vă sunt verificate calificările și vă puteți desfășura imediat activitatea. Cu toate acestea, puteți fi obligat să furnizați o serie de informații autorităților din statul gazdă. Întrebările de mai jos sunt menite să precizeze formalitățile pe care ați putea fi obligat să le îndepliniți, precum și drepturile de care beneficiați dacă vi se controlează calificările sau dacă nu vi se controlează.

A.1 Norme comune

14) Ce condiții trebuie să îndepliniți pentru a beneficia de regimul aplicabil prestării de servicii?

- Trebuie să fiți stabilit în mod legal într-unul dintre cele 27 de state membre sau într-una din țările următoare: Norvegia, Islanda sau Liechtenstein.

Dacă în țara în care sunteți stabilit nici profesia pentru care v-ați calificat și nici formarea pentru această profesie nu sunt reglementate (a se vedea întrebările 9-12), statul gazdă vă poate cere să fi practicat profesia în cauză timp de 2 ani în statul membru de stabilire. Această cerință nu vi se poate impune însă dacă sunteți arhitect și beneficiați de recunoaștere automată (a se vedea întrebarea 43) sau dacă exercitați o profesie din domeniul meșteșugurilor, comerțului sau industriei menționată în anexa IV la Directiva 2005/36/CE și dacă îndepliniți condițiile pentru a beneficia de regimul de recunoaștere automată în cadrul stabilirii (a se vedea întrebarea 47).

- Vă deplasați fizic pe teritoriul statului membru gazdă. În schimb, dacă prestați un serviciu în statul membru gazdă fără a părăsi teritoriul statului membru de origine, se aplică Directiva 2000/31/CE privind comerțul electronic sau Directiva 2006/123/CE privind prestarea de servicii prin corespondență sau prin telefon și nu Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale.

15) Ce înseamnă să fii „stabilit în mod legal”?

Sunteți stabilit în mod legal atunci când îndepliniți toate condițiile pentru a practica o profesie într-un stat membru și nu faceți obiectul niciunei interdicții, fie și temporare, de a exercita această profesie. Puteți fi stabilit în mod legal ca lucrător independent sau ca lucrător salariat. Nu sunteți obligat să exercitați efectiv profesia în cauză în momentul în care intenționați să prestați serviciul.

Exemplul 1: Sunteți un arhitect francez înscris în ordinul profesional: sunteți stabilit în mod legal în Franța, chiar dacă nu practicați încă efectiv profesia de arhitect în Franța. În schimb, dacă nu sunteți încă înscris în ordinul arhitecților, nu sunteți stabilit în mod legal.

Exemplul 2: Lucrați în Belgia ca medic veterinar salariat al unei clinici veterinare. În acest caz sunteți stabilit în mod legal în Belgia.

16) Trebuie să depuneți o declarație?

Depinde de legislația națională.

Când prestați pentru prima dată un serviciu pe teritoriul unui alt stat membru, acest stat membru vă poate cere să îl informați cu privire la acest fapt prin intermediul unei declarații. În niciun caz nu este vorba despre o cerere de autorizare privind exercitarea profesiei. Directiva nu obligă statele membre să ceară o astfel de declarație; este o opțiune pe care statele membre trebuie să o aplice în limitele directivei și ale tratatului. Dacă statul membru optează pentru solicitarea unei astfel de declarații, aceasta este valabilă timp de un an. Ulterior acestui termen, dacă doriți să furnizați din nou servicii pe teritoriul acestui stat membru, acesta vă poate impune să îl informați din nou cu privire la acest aspect printr-o altă declarație valabilă, de asemenea, timp de un an. Astfel, va trebui să depuneți anual o declarație dacă, în cursul anului respectiv, intenționați să prestați servicii pe teritoriul acestui stat membru.

Declarația trebuie întocmită în scris, dar poate fi transmisă prin orice mijloace: scrisoare simplă, scrisoare recomandată, fax, e-mail etc.

Această declarație poate fi depusă în orice moment înainte de a presta serviciul pentru prima dată. Statul membru gazdă nu vă poate impune să depuneți această declarație cu un anumit număr de luni sau zile înainte de a începe prestarea serviciului. Cu toate acestea, trebuie să știți că, în funcție de situația dumneavoastră, examinarea declarației poate dura până la 5 luni (a se vedea întrebările 23 și 31). Puteți depune această declarație și dacă nu știți încă exact când veți presta un serviciu în acest stat membru.

În orice caz, dumneavoastră singur sunteți în măsură să apreciați, înainte de prima prestare de servicii, care este momentul cel mai potrivit pentru depunerea declarației în funcție de situația în care vă aflați.

Exemplu: Sunteți un instructor german de schi și doriți, pentru prima dată, să vă exercitați profesia în Austria timp de două sau trei săptămâni în următorul sezon de schi, dar nu știți încă unde și când. Puteți depune declarația în luna iunie sau iulie a anului anterior pentru a avea certitudinea că, dacă calificarea dumneavoastră este supusă verificării, veți fi în măsură să profesați pe teritoriul austriac la momentul respectiv; dacă, în schimb, ați mai prestat servicii pe teritoriul austriac în anii anteriori, calificările dumneavoastră nu se mai verifică și vă puteți practica profesia imediat după transmiterea declarației; în consecință, puteți depune declarația mult mai târziu, spre exemplu, în luna noiembrie, decembrie sau chiar cu o zi înainte de a presta serviciul.

17) Cum aflați dacă trebuie să depuneți o declarație și cărei autorități trebuie să o adresați?

Pentru aceasta, adresați-vă punctului de contact din statul membru gazdă: http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/docs/contact-points/info-points_en.pdf

Dar, dacă doriți, puteți depune declarația direct la ghișeul unic prevăzut în temeiul Directivei 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne¹⁰. Prin intermediul acestui ghișeu, puteți îndeplini toate procedurile și formalitățile necesare practicării profesiei în statul membru gazdă, inclusiv depunerea declarației. Acest ghișeu unic va fi introdus în statele membre începând cu data de 28 decembrie 2009.

18) Ce informații trebuie să conțină declarația?

Este absolut necesar să precizați numele și prenumele dumneavoastră, coordonatele (adresa, numărul de telefon, adresa de e-mail etc.), naționalitatea, profesia pentru care v-ați calificat în statul membru în care sunteți stabilit în mod legal și profesia pe care doriți să o practicați în statul membru gazdă.

De asemenea, trebuie să furnizați informații cu privire la protecția de care beneficiați în ceea ce privește răspunderea profesională, de exemplu, numele societății de asigurări, numărul de contract.

Pentru a facilita examinarea cererii dumneavoastră, puteți specifica, de asemenea, dacă este prima dată când prestați servicii pe teritoriul statului membru în cauză sau dacă este vorba despre o reînnoire anuală.

¹⁰ Statele membre pot, dacă vor, să utilizeze această cale și pentru angajații și profesioniștii din domeniul sănătății (cu excepția veterinarilor), deși aceștia nu fac obiectul Directivei 2006/123/CE.

19) Ce informații nu vi se pot cere?

Statul membru gazdă nu vă poate cere în niciun caz să indicați în declarație locul și/sau data și/sau durata prestării pe teritoriul său sau, dacă însoțiți un grup de clienți în statul membru gazdă, numărul de persoane din care se compune grupul. De asemenea, nu vi se poate cere să precizați o adresă în statul membru gazdă.

20) Ce documente vi se poate cere să anexați la declarație?

Statul membru gazdă vă poate cere să anexați la declarație documentele de mai jos înainte de a presta prima dată servicii sau în caz de schimbări intervenite în situația consfințită prin unul din aceste documente.

- Dovada naționalității dumneavoastră.

- Un document care să ateste faptul că sunteți stabilit legal într-un stat membru și că nu faceți obiectul niciunei interdicții, fie și temporare, de a profesa.

Exemple de documente care atestă stabilirea în mod legal: atunci când profesia este reglementată în statul membru în care sunteți stabilit legal: certificatul autorității competente, al ordinului profesional competent, copia autorizației profesionale; atunci când profesia nu este reglementată în statul membru în care sunteți stabilit legal: copie după autorizația profesională, un extras din registrul comerțului, certificatul asociației profesionale, adeverință din partea angajatorului însoțită de o fișă de asigurare socială sau o fișă fiscală.

Este neapărat necesar ca documentul să menționeze în mod clar profesia în cauză.

Dacă din documentul prezentat nu reiese faptul că faceți sau nu obiectul unei interdicții temporare sau definitive de a profesa, trebuie să prezentați un al doilea document care să ateste absența unei interdicții temporare de a profesa.

Exemplu: extras din cazierul judiciar, certificatul unei autorități judiciare sau polițienești etc.

- Dovada calificărilor dumneavoastră profesionale.

Este vorba de calificarea care vă dă dreptul să practicați profesia dacă aceasta este reglementată în statul membru în care ați obținut această calificare sau, pur și simplu, de experiența dumneavoastră profesională. Dacă profesia nu este reglementată, este vorba de calificarea care atestă o formare pentru această profesie sau în lipsa unei calificări, de experiența dumneavoastră profesională (a se vedea liniuța următoare).

- Dovada că ați exercitat profesia în cauză timp de cel puțin 2 ani în ultimii 10 ani dacă nici profesia și nici formarea profesională pentru aceasta nu sunt reglementate în statul membru în care sunteți stabilit legal (a se vedea întrebările 9 și 12). Puteți dovedi acest lucru prin orice mijloace: adeverință din partea angajatorului, fișă fiscală etc.

- **Dovada că nu ați fost condamnat penal dacă exercitați o profesie în domeniul securității** (de exemplu, agent de pază privată) și cu condiția ca statul membru gazdă să impună aceleași cerințe și propriilor resortisanți.

21) Autoritatea competentă a statului membru gazdă vă poate cere să furnizați documentele originale sau copii legalizate ale acestora?

Autoritatea competentă din statul membru gazdă nu vă poate impune să îi prezentați documentele originale; în schimb, v-ar putea cere copii legalizate ale documentelor importante, cum ar fi calificările profesionale, documentele care atestă experiența dumneavoastră profesională.

Dacă nu sunteți în măsură să furnizați copii legalizate ale unuia sau mai multor documente, autoritatea competentă trebuie să verifice ea însăși autenticitatea documentului la autoritatea competentă din statul membru în care sunteți stabilit în mod legal.

22) Este necesar ca documentele să fie traduse și ca traducerile să fie legalizate?

Autoritatea competentă din statul membru gazdă nu poate impune traducerea documentelor decât dacă aceasta este într-adevăr necesară pentru analizarea dosarului dumneavoastră.

Nu se pot cere traduceri legalizate decât pentru documentele importante.

Exemplu: calificări profesionale, certificate referitoare la experiența profesională.

Cu toate acestea, dacă sunteți medic, asistent medical generalist, medic dentist, moașă, medic veterinar, farmacist sau arhitect a cărui (cărei) calificare este menționată în anexa V la Directiva 2005/36/CE, nu vi se poate cere legalizarea traducerii calificării dumneavoastră profesionale în măsura în care aceasta nu este importantă pentru analizarea cererii dumneavoastră de recunoaștere. Autoritatea competentă poate ușor să verifice dacă denumirea calificării dumneavoastră corespunde celei indicate în anexă.

Autoritatea statului membru gazdă nu poate impune legalizarea traducerilor nici în cazul documentelor tip, cum ar fi cărțile de identitate, pașapoartele etc.

În orice caz, sunteți liber să optați pentru legalizarea traducerilor de către o autoritate competentă din statul membru de origine sau din statul membru gazdă. Autoritatea statului membru gazdă este în orice caz obligată să accepte traducerile legalizate de o autoritate competentă din statul dumneavoastră de origine.

A.2 Regimul general

23) La cât timp după depunerea declarației vă puteți desfășura activitatea?

Vă puteți desfășura activitatea pe teritoriul statului membru gazdă imediat; nu trebuie să așteptați ca autoritatea statului gazdă să vă dea undă verde (cu condiția să nu vă încadrați în regimul derogatoriu de la punctul A.3 de mai jos).

A.3 Regimul derogatoriu aplicabil dacă profesia dumneavoastră prezintă un risc pentru sănătatea sau siguranța publică

24) Răspunsul la întrebarea 23 este valabil în toate cazurile?

Dacă profesia pe care doriți să o practicați prezintă un risc pentru sănătatea sau siguranța publică, autoritatea statului gazdă poate proceda la o verificare a calificării dumneavoastră, ceea ce poate întârzia începerea exercitării activității.

25) Care sunt profesiile care prezintă un risc pentru sănătatea sau siguranța publică?

Pentru a afla care sunt profesiile identificate în statul membru gazdă ca prezentând un risc pentru sănătatea sau siguranța publică, vă puteți adresa punctului de contact din acest stat membru.

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/docs/contact-points/info-points_en.pdf

26) Profesiile sectoriale fac obiectul regimului derogatoriu?

Statele membre nu pot aplica regimul derogatoriu în cazul medicilor, asistenților medicali generaliști, medicilor dentiști, medicilor veterinari, moașelor, farmaciștilor și arhitecților atunci când aceștia beneficiază de recunoaștere automată în cadrul regimului de stabilire (a se vedea întrebările 42-45). Aceștia își pot desfășura activitatea imediat (a se vedea punctul A.2, întrebarea 23).

Exemplul 1: Un medic portughez titular al unei diplome „Carta de Curso de licenciatura em medicina” beneficiază de recunoaștere automată și, prin urmare, nu poate fi supus unei verificări a calificărilor sale.

Exemplul 2: Un arhitect a cărui calificare nu atestă o formare în conformitate cu Directiva 2005/36/CE nu beneficiază de recunoaștere automată și, prin urmare, poate fi supus verificării calificărilor sale.

27) Verificarea se efectuează sistematic?

Nu, calificarea dumneavoastră nu poate fi verificată decât prima dată când vă deplasați în statul membru gazdă pentru prestarea unui serviciu.

Exemplu: Sunteți un chineziterapeut spaniol, iar în anul 2002 ați lucrat în Franța timp de 4 luni după ce ați obținut recunoașterea calificării dumneavoastră spaniole în acest stat membru. Doriți să lucrați din nou în Franța pe o perioadă limitată: calificarea dumneavoastră nu mai poate fi verificată întrucât a făcut deja obiectul unei verificări în 2002.

28) În cazul verificării calificărilor dumneavoastră, trebuie să furnizați informații și/sau documente suplimentare?

Autoritatea care răspunde de verificarea calificării dumneavoastră vă poate cere următoarele informații referitoare la formarea dumneavoastră profesională: durata totală a studiilor, disciplinele și proporția în care acestea au fost studiate, precum și proporția dintre instruirea teoretică și cea practică. De asemenea, autoritatea respectivă vă poate solicita informații cu privire la experiența dumneavoastră profesională, la formarea profesională continuă, la seminare și alte formări profesionale pe care le-ați urmat eventual în plus față de formarea inițială.

Este în interesul dumneavoastră să furnizați aceste informații, întrucât ar putea facilita verificarea calificării dumneavoastră și v-ar scuti de impunerea unor măsuri suplimentare (a se vedea întrebarea 30).

Dacă nu furnizați aceste informații, autoritatea respectivă tot va trebui să ia o decizie, dar o va lua numai pe baza informațiilor de care dispune.

29) Ce decizie poate lua autoritatea competentă?

Există mai multe posibilități.

- Autoritatea competentă poate decide, în urma examinării dosarului dumneavoastră, să nu vă verifice calificările.

Exemplu: Autoritatea competentă a verificat deja calificări similare și estimează că titularii acestor calificări nu pot aduce prejudicii grave sănătății sau securității beneficiarului serviciului.

Autoritatea competentă poate decide, în urma examinării dosarului dumneavoastră, să vă verifice calificările și în urma acestei verificări, să vă autorizeze sau să vă interzică să prestați serviciul (*Exemplu: vi se interzice să profesați în statul membru de stabilire*) sau să vă impună măsuri suplimentare (a se vedea întrebarea 30).

Dacă autoritatea competentă vă impune măsuri suplimentare, dumneavoastră veți afla decizia finală a autorității, care poate fi de autorizare a prestării (în caz de reușită) sau de interzicere (în caz de nereușită), numai după ce ați fost supus acestor măsuri.

Dacă exercitați o profesie în domeniul meșteșugurilor, comerțului sau industriei, iar această profesie prezintă un risc pentru sănătatea sau siguranța publică, autoritatea competentă poate verifica dacă aveți anii de experiență profesională necesari pentru a beneficia de recunoaștere automată în cadrul regimului de stabilire (a se vedea întrebările 45-47). Dacă este cazul, trebuie să vă autorizeze să prestați serviciul. Nu puteți fi supus niciunei verificări în plus și nu vi se poate impune nicio măsură suplimentară.

30) Ce măsură suplimentară vă poate impune autoritatea competentă și în ce situație?

Autoritatea competentă vă poate impune măsuri suplimentare dacă între formarea dumneavoastră și formarea din statul membru gazdă există diferențe semnificative de natură a afecta sănătatea sau siguranța beneficiarilor serviciului.

Înainte de a vă impune măsuri suplimentare, autoritatea competentă trebuie să verifice dacă experiența dumneavoastră profesională, formarea profesională continuă sau formările profesionale suplimentare pe care le-ați urmat eventual pot compensa aceste diferențe. Autoritatea nu va putea însă efectua această verificare înainte de luarea unei decizii decât dacă i-ați comunicat aceste informații.

Dacă autoritatea competentă nu deținea aceste informații în momentul în care a luat decizia de a vă impune măsuri suplimentare, ea va trebui, în primul rând, să vă dea posibilitatea de a dovedi că ați dobândit cunoștințele lipsă prin intermediul experienței profesionale, formării profesionale continue sau prin intermediul formărilor profesionale suplimentare.

Dacă nu sunteți în măsură să faceți dovada, autoritatea competentă v-ar putea impune să susțineți o testare a aptitudinilor sau să efectuați un stagiu de scurtă durată.

În caz de nereușită, trebuie să vi se ofere posibilitatea de a susține din nou testarea sau de a efectua din nou stagiul.

31) În cât timp autoritatea competentă trebuie să ia o decizie?

În cel mai bun caz (dacă nu se ivește nicio problemă la examinarea dosarului dumneavoastră), decizia prin care vi se aprobă sau vi se respinge prestarea de servicii sau prin care vi se impun măsuri suplimentare se adoptă după o lună de la primirea declarației și a documentelor anexate acesteia. În cel mai rău caz (dacă apar dificultăți

la examinarea dosarului), decizia poate fi adoptată, cel târziu, după patru luni de la primirea declarației și a documentelor anexate acesteia.

Dacă autoritatea competentă decide să vă impună măsuri suplimentare, dumneavoastră veți afla decizia sa finală numai după ce ați fost supus acestor măsuri, iar termenul se va prelungi. Măsurile suplimentare trebuie organizate în luna următoare celei în care s-a luat decizia de a le impune.

În consecință, dacă sunteți supus unor măsuri suplimentare și autoritatea este satisfăcută de rezultat, veți putea desfășura prestarea, în cel mai bun caz, după două luni de la primirea de către autoritatea competentă a declarației și a documentelor anexate (dacă nu se ivește nicio problemă la examinarea dosarului dumneavoastră), și în cel mai rău caz, după cinci luni de la primirea de către autoritatea competentă a declarației și a documentelor anexate (dacă apar dificultăți la examinarea dosarului).

Mai multe informații cu privire la termene sunt disponibile în codul de conduită (a se vedea, în special, punctul 8 din acest cod): http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/future_en.htm#docs

32) Ce se întâmplă dacă autoritatea competentă nu acționează în termenele prevăzute?

Dacă îndepliniți condițiile pentru a beneficia de dispozițiile directivei în ceea ce privește libertatea de a presta servicii (a se vedea întrebarea 14), iar autoritatea competentă nu acționează în termenele prevăzute, după expirarea acestora, puteți efectua prestarea pe teritoriul statului membru gazdă.

A.4 Norme de exercitare a profesiei

33) Ce norme trebuie să respectați când vă desfășurați activitatea?

Trebuie respectate normele de conduită profesională direct legate de calificările profesionale care sunt în vigoare în statul membru gazdă: de exemplu, utilizarea titlurilor, normele privind eroarea profesională, dispozițiile disciplinare aplicabile în domeniu etc.

34) Care sunt normele de care sunteți scutit?

Normele de care sunteți scutit sunt următoarele:

- autorizarea de către și înscrierea sau afilierea la o organizație profesională; cu toate acestea, poate fi prevăzută înscrierea temporară sau pro forma cu condiția ca aceasta să nu vă întârzie sau să vă creeze complicații în prestarea serviciilor. Nu sunteți obligat

să vă ocupați de această înscriere care, dacă este necesară, trebuie efectuată de autoritățile competente ale statului membru gazdă;

- înscrierea la un organism de asigurări sociale: cu toate acestea, trebuie să informați organismul în prealabil sau, în caz de urgență, ulterior, cu privire la serviciile prestate.

B. STABILIREA

Atunci când vă stabiliți într-un alt stat membru pentru a practica o profesie reglementată, veți fi supus unei verificări a calificărilor. Astfel, va trebui să îndepliniți o serie de formalități și veți fi supus unei proceduri. Întrebările următoare sunt menite să vă explice care sunt aceste formalități și de ce drepturi beneficiați în cadrul procedurii de recunoaștere.

B.1 Puncte comune tuturor profesiilor

35) Cui trebuie să vă adresați pentru a depune cererea de recunoaștere?

Punctul de contact (http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/docs/contact-points/info-points_en.pdf) vă va putea indica unde trebuie depusă cererea de recunoaștere și vă va oferi informații cu privire la procedura pe care trebuie să o urmați.

Pe de altă parte, dacă doriți, puteți depune cererea de recunoaștere direct la ghișeul unic prevăzut în Directiva 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne¹¹. Prin intermediul acestui ghișeu, veți putea îndeplini toate procedurile și formalitățile necesare exercitării profesiei în statul membru gazdă, inclusiv depunerea cererii dumneavoastră de recunoaștere. Acest ghișeu unic va fi introdus în statele membre începând cu data de 28 decembrie 2009.

36) Ce documente vă poate cere să depuneți autoritatea competentă a statului membru în care doriți să profesați?

36. a. Documente valabile pentru toate profesiile

Autoritatea competentă a statului membru în care doriți să desfășurați o activitate profesională vă poate cere să depuneți următoarele documentele:

- **o dovadă a naționalității** dumneavoastră, de exemplu, o copie după cartea de identitate;

¹¹ Statele membre pot, dacă vor, să utilizeze această cale și pentru angajații și profesioniștii din domeniul sănătății (cu excepția veterinarilor), deși aceștia nu fac obiectul Directivei 2006/123/CE.

- **o dovadă că dețineți certificatul de competență profesională sau titlul de formare profesională** care pregătește sau asigură accesul la profesia în cauză (de exemplu, copia certificatului sau a titlului); totuși, aceste documente nu vi se pot solicita, dacă îndepliniți condițiile necesare pentru a beneficia de recunoașterea automată bazată numai pe experiența profesională (a se vedea întrebările 47-49).

- **o dovadă a experienței dumneavoastră profesionale** dacă sunteți titularul unei calificări dobândite într-o țară terță, iar această calificare a fost deja recunoscută de un alt stat membru; în acest caz, autoritatea competentă a statului membru în care doriți să exercitați o activitate profesională vă poate solicita un certificat, eliberat de statul membru care v-a recunoscut calificarea, care să ateste faptul că ați practicat efectiv această profesie timp de cel puțin 3 ani pe teritoriul său (a se vedea întrebarea 6);

- Atunci când aceste cerințe se aplică și resortisanților:

- **o dovadă de onorabilitate, de moralitate sau atestând că nu ați dat faliment** sau că nu ați fost sancționat cu suspendarea sau interdicția de a practica profesia respectivă din motive de eroare profesională gravă sau de infracțiune penală;

- **o adeverință medicală** eliberată de o autoritate competentă, care poate fi un medic nerambursat de asigurări (generalist sau specialist, în funcție de certificatul care vi se cere);

- **o dovadă a capacității dumneavoastră financiare, precum și a încheierii unei asigurări;**

36.b. Documente valabile pentru profesiile sectoriale

Autoritatea competentă din statul membru în care doriți să desfășurați o activitate profesională vă poate solicita:

- **un certificat zis de „conformitate”**: este vorba despre un certificat eliberat de statul membru de origine care atestă conformitatea calificării dumneavoastră cu cea prevăzută în directivă;

- un certificat de schimbare a denumirii (cu excepția arhitecților): dacă denumirea calificării dumneavoastră care îndeplinește cerințele minime de formare nu corespunde denumirii din anexa corespunzătoare la directivă;

- **un certificat de practică profesională de cel puțin un an**, dacă sunteți moașă și ați urmat o formare de asistent medical generalist și ulterior o formare de moașă de 18 luni, sau **un certificat de practică profesională de cel puțin 2 ani**, dacă ați urmat o formare de moașă de cel puțin trei ani la care accesul nu este condiționat de deținerea unei diplome, a unui certificat sau a altor titluri care asigură accesul la universități sau la instituții de învățământ superior;

• **un certificat din statul membru de origine privind practicarea efectivă și legală a profesiei în cauză (în general, timp de cel puțin 3 ani consecutivi din ultimii 5 ani anteriori eliberării certificatului):**

- dacă sunteți medic, asistent medical generalist, medic dentist, medic veterinar, moașă sau farmacist și v-ați obținut calificarea anterior datei de referință prevăzute în anexa V la directivă, iar calificarea dumneavoastră nu îndeplinește cerințele minime de formare necesare, precum și în alte situații specifice prevăzute de directivă (spre exemplu, titluri de calificare obținute în fosta Iugoslavie sau titluri de calificare medicală în domeniul stomatologiei obținute în anumite state membre în vederea recunoașterii ca medic dentist).

- dacă sunteți arhitect și nu dețineți calificările prevăzute în anexa V sau în anexa VI, precum și în alte situații specifice prevăzute de directivă (de exemplu, titluri de formare obținute în fosta Iugoslavie); în anumite cazuri, certificatul trebuie să precizeze și faptul că ați fost autorizat să purtați titlul profesional de arhitect în statul de origine înainte de data precizată în directivă în funcție de statul membru în cauză.

36.c. Documente valabile pentru profesiile din domeniul meșteșugurilor, industriei și comerțului

Autoritatea competentă din statul membru în care doriți să desfășurați o activitate profesională vă poate solicita:

• **un certificat eliberat de organismul competent din statul membru de origine care să indice natura și perioada în care ați desfășurat activitatea în cauză;**

• în anumite cazuri, vi se poate solicita și **o dovadă a formării profesionale.**

36.d. Documente valabile pentru profesiile din sistemul general

Autoritatea competentă din statul membru în care doriți să desfășurați o activitate profesională vă poate solicita:

• **dovada că aveți o experiență profesională de cel puțin 2 ani în profesia în cauză:** această dovadă poate fi solicitată dacă nici profesia și nici formarea nu sunt reglementate în statul membru de origine, însă profesia este reglementată în statul membru gazdă (a se vedea întrebările 9 și 12); toate documentele trebuie luate în considerare; astfel, nu sunteți obligat să furnizați un certificat eliberat de o autoritate competentă; spre exemplu, fișele de salariu sau adeverințele din partea angajatorului trebuie acceptate de statul membru gazdă; cu toate acestea, este esențial ca documentul să specifice clar activitatea dumneavoastră profesională;

• **informații privind formarea dumneavoastră profesională,** însă numai în măsura în care sunt necesare pentru a stabili dacă există diferențe considerabile față de formarea națională care se cere; în general, este suficient să furnizați următoarele informații: informații referitoare la durata totală a studiilor, la disciplinele și la

proporția în care acestea au fost studiate, precum și la proporția dintre instruirea teoretică și cea practică, dacă este cazul.

37) Este posibil și, dacă da, este recomandat să furnizați documente suplimentare din proprie inițiativă?

Atunci când profesia dumneavoastră face parte din sistemul general, este în interesul dumneavoastră să furnizați autorității competente cât mai multe informații cu putință în ceea ce privește următoarele domenii: experiența profesională, formarea profesională continuă, seminare și alte formări profesionale urmate în plus față de formarea inițială. Acestea pot facilita recunoașterea calificării dumneavoastră și, mai ales, vă pot permite să evitați, total sau parțial, obligația de a da o probă de aptitudini sau de a efectua un stagiu de adaptare până la recunoașterea calificării (a se vedea întrebările 51 și 52)

Dacă nu furnizați aceste informații, autoritatea respectivă tot va trebui să ia o decizie, dar o va lua numai pe baza informațiilor de care dispune.

38) Autoritatea competentă vă poate impune să furnizați documentele originale sau copii legalizate ale acestora?

Autoritatea competentă din statul membru gazdă nu vă poate impune să îi prezentați documentele originale; în schimb, v-ar putea cere copii legalizate ale documentelor importante, cum ar fi calificările profesionale, documentele care atestă experiența dumneavoastră profesională.

Dacă nu sunteți în măsură să furnizați copii legalizate ale unuia sau mai multor documente, autoritatea competentă trebuie să verifice ea însăși autenticitatea documentului la autoritatea competentă din statul membru în care sunteți stabilit în mod legal.

39) Toate documentele trebuie traduse?

Autoritatea competentă din statul membru gazdă nu poate impune traducerea documentelor decât dacă aceasta este într-adevăr necesară analizării cererii dumneavoastră de recunoaștere.

Nu se pot cere traduceri legalizate decât pentru documentele importante.

Exemplu: *calificări profesionale, certificate referitoare la experiența profesională.*

Cu toate acestea, dacă sunteți medic, asistent medical generalist, medic dentist, moașă, medic veterinar, farmacist sau arhitect a cărui (cărei) calificare este menționată în anexa V la Directiva 2005/36/CE, nu vi se poate cere legalizarea traducerii calificării dumneavoastră profesionale în măsura în care aceasta nu este importantă pentru

analizarea cererii dumneavoastră de recunoaștere. Autoritatea competentă poate ușor să verifice dacă denumirea calificării dumneavoastră corespunde celei indicate în anexă.

Autoritatea statului membru gazdă nu poate impune legalizarea traducerilor nici în cazul documentelor tip, cum ar fi cărțile de identitate, pașapoartele etc.

În orice caz, sunteți liber să optați pentru legalizarea traducerilor de către o autoritate competentă din statul membru de origine sau din statul membru gazdă. Autoritatea statului membru gazdă este în orice caz obligată să accepte traducerile legalizate de o autoritate competentă din statul dumneavoastră de origine.

40) În cât timp trebuie analizată cererea dumneavoastră de recunoaștere?

Mai întâi, autoritatea competentă din statul membru gazdă confirmă primirea dosarului în termen de o lună de la primirea acestuia și vă informează, dacă este cazul, cu privire la orice document care lipsește.

Autoritatea competentă trebuie să ia o decizie motivată corespunzător cât mai rapid cu putință de la prezentarea dosarului dumneavoastră complet, într-un termen de cel mult 3 luni pentru cazurile care fac obiectul regimului de recunoaștere automată (a se vedea întrebările 42-45) sau de maximum 4 luni pentru cazurile care se încadrează în regimul general de recunoaștere a diplomelor (a se vedea întrebările 49-60) și în regimul de recunoaștere automată a experienței profesionale (a se vedea întrebările 46-48). În cazul nerespectării termenelor, consultați întrebarea 63.

41) De ce drepturi beneficiați în cazul acordării recunoașterii?

Recunoașterea vă conferă dreptul de a exercita profesia în cauză. Puteți începe să practicați profesia în aceleași condiții ca și resortisanții statului membru gazdă. În statul membru gazdă veți fi supus aceluiași norme (legislative, de reglementare, administrative și deontologice) ca și resortisanții statului membru gazdă. În mod special, trebuie să respectați domeniul de activitate al profesiei din statul membru gazdă. În cazul exercitării profesiei ca lucrător salariat, aveți dreptul de a candida pentru posturile oferite în statul membru gazdă și de a participa la procedurile de selecție a forței de muncă existente în această țară (interviuri, examinarea dosarelor, concursuri etc.), în aceleași condiții ca și titularii de diplome naționale.

B. 2 Profesii sectoriale

Este vorba de profesiile ale căror cerințe minime de formare au fost armonizate la nivel comunitar: medic, asistent medical generalist, medic dentist, medic veterinar, moașă, farmacist sau arhitect.

42) Cum se desfășoară examinarea cererii dumneavoastră?

În principiu, calificarea dumneavoastră face obiectul regimului de recunoaștere automată a diplomelor (a se vedea întrebările 43 și 44). Aceasta implică faptul că autoritatea competentă a statului membru gazdă nu vă poate verifica formarea profesională și, prin urmare, nu vă poate solicita niciun document care să specifice în ce constă formarea profesională urmată.

Dacă sunteți titularul unei calificări obținute într-o țară terță, dar care a fost deja recunoscută de un stat membru care a și atestat că ați practicat profesia în cauză cel puțin 3 ani pe teritoriul său, atunci recunoașterea calificării dumneavoastră nu este automată, ci are loc pe baza regimului general de recunoaștere a diplomelor (a se vedea întrebările 45 și 49-60).

43) Ce condiții trebuie să îndepliniți pentru a beneficia de recunoaștere automată?

- **Medic, asistent medical generalist, medic dentist, medic veterinar și farmacist**

Trebuie să dețineți calificarea prevăzută pentru statul membru în cauză în anexa V la Directiva 2005/36/CE (adică, titlul de calificare și, dacă este cazul, certificatul însoțitor). Această calificare trebuie să ateste o formare în conformitate cu cerințele minime de formare profesională stabilite de Directiva 2005/36/CE. În mod normal, așa stau lucrurile dacă formarea dumneavoastră profesională a început după data de referință prevăzută în anexa V la directivă pentru calificarea și statul membru în cauză.

Exemplu: Sunteți un medic italian, dețineți titlul de calificare „Attestato di formazione specifica in medicina generale” și ați obținut acest titlu ulterior datei de 31 decembrie 1994 (a se vedea anexa V, punctul 5.1.4); acest titlu atestă o formare în conformitate cu directiva; prin urmare, beneficiați de recunoaștere automată.

- **Moșă**

Trebuie să dețineți calificarea prevăzută pentru statul membru în cauză în anexa V la Directiva 2005/36/CE (adică, titlul de calificare și, dacă este cazul, certificatul însoțitor). Această calificare trebuie să ateste o formare în conformitate cu cerințele minime de formare profesională stabilite de Directiva 2005/36/CE. În mod normal, așa stau lucrurile dacă formarea dumneavoastră profesională a început după data de referință prevăzută în anexa V la directivă pentru calificarea și statul membru în cauză.

În funcție de tipul de formare pe care l-ați urmat, veți beneficia sau nu de recunoaștere automată.

Astfel, dacă ați urmat o formare de moașă pe bază de program integral de cel puțin 2 ani sau de 3 600 de ore și accesul la aceasta este condiționat de deținerea unui titlu de calificare de asistent medical generalist, veți beneficia de recunoaștere automată.

În schimb, dacă ați urmat o formare de asistent medical generalist și ulterior o formare de moașă de 18 luni, nu veți beneficia de recunoaștere automată decât dacă ați practicat profesia timp de cel puțin un an.

În sfârșit, dacă ați urmat o formare de moașă de cel puțin 3 ani, dar accesul la aceasta nu este condiționat de deținerea unei diplome, a unui certificat sau a altor titluri care asigură accesul în universități sau în instituții de învățământ superior, nu veți beneficia de recunoaștere automată decât dacă ați practicat profesia timp de cel puțin 2 ani.

- **Arhitect**

În funcție de tipul de formare pe care l-ați urmat, veți beneficia sau nu de recunoaștere automată.

Pentru a putea beneficia de recunoaștere automată, trebuie să dețineți calificarea prevăzută pentru statul membru în cauză în anexa V la Directiva 2005/36/CE (adică titlul de calificare și, dacă este cazul, certificatul însoțitor). Această calificare trebuie să ateste o formare în conformitate cu cerințele minime de formare profesională stabilite de Directiva 2005/36/CE. În mod normal, așa stau lucrurile dacă formarea dumneavoastră a început cel mai devreme în cursul anului universitar de referință prevăzut în anexa V la directivă pentru calificarea și statul membru în cauză.

Exemplu: Dacă sunteți un arhitect spaniol cu titlul de calificare „Título oficial de arquitecto” obținut la Universidad Europea de Madrid și v-ați început formarea cel mai devreme pe parcursul anului universitar 1998/1999 (a se vedea anexa V punctul 5.1.7), puteți beneficia de recunoaștere automată.

În schimb, dacă sunteți un arhitect italian cu titlul de calificare „Laurea specialistica in architettura” obținut la Politecnico di Bari și v-ați început formarea cel mai devreme pe parcursul anului universitar 1999/2000, însă nu ați obținut încă „Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione” necesară în Italia în plus față de titlul de calificare (a se vedea anexa V punctul 5.1.7), nu puteți beneficia de recunoaștere automată.

44) Beneficiați de recunoaștere automată dacă v-ați obținut calificarea anterior datei aderării țării dumneavoastră la Uniunea Europeană?

- **Medic, asistent medical generalist, medic dentist, medic veterinar, moașă și farmacist**

Dacă calificarea dumneavoastră atestă o formare începută anterior datei de referință prevăzute în anexa V la directivă pentru calificarea și statul membru în cauză

(*Exemplu:* 1 mai 2004 pentru un asistent medical generalist de origine cehă - anexa V punctul 5.2.2 etc.), iar această formare nu este în conformitate cu cerințele minime de formare, veți beneficia, totuși, de recunoaștere automată dacă puteți dovedi printr-un certificat eliberat de statul membru de origine că ați practicat efectiv și legal profesia în cauză timp de cel puțin 3 ani consecutivi pe parcursul celor 5 ani anteriori eliberării certificatului. În mod asemănător, dacă calificarea dumneavoastră face obiectul uneia dintre dispozițiile privind drepturile dobândite specifice profesiilor la care se face referire în directivă (spre exemplu, calificările obținute în fosta Iugoslavie sau în fosta Republică Democrată Germană etc.), va trebui să îndepliniți condițiile necesare în ceea ce privește experiența profesională, cu certificatele respective, pentru a putea beneficia de recunoaștere automată în această calitate.

- **Arhitect**

Dacă calificarea dumneavoastră atestă o formare începută anterior anului academic de referință prevăzut în anexa V la directivă pentru calificarea și statul membru în cauză (*Exemplu:* anterior anului universitar 2007/2008 pentru un arhitect maltez - anexa V punctul 5.7.1) și chiar dacă această formare nu este în conformitate cu cerințele minime stabilite de Directiva 2005/36/CE, veți putea beneficia totuși de recunoaștere automată pe baza drepturilor dobândite cu condiția să dețineți calificarea prevăzută pentru respectivul stat membru în anexa VI la Directiva 2005/36/CE (adică titlul de calificare și, dacă este cazul, certificatul însoțitor). Formarea dumneavoastră trebuie să fi început cel târziu pe parcursul anului academic de referință prevăzut în anexa VI la directivă pentru calificarea și statul membru în cauză.

În plus, dacă calificarea dumneavoastră atestă o formare care nu figurează nici în anexa V, nici în anexa VI la directivă, puteți totuși beneficia de recunoaștere automată dacă puteți dovedi printr-un certificat eliberat de statul membru de origine că ați fost autorizat să purtați titlul profesional de arhitect în acest stat anterior datei prevăzute în directivă și că ați practicat efectiv și legal profesia în cauză timp de cel puțin 3 ani consecutivi pe parcursul celor 5 ani anteriori eliberării certificatului. De asemenea, dacă calificarea dumneavoastră face obiectul uneia dintre dispozițiile privind drepturile dobândite specifice din directivă (spre exemplu, calificările obținute în fosta Iugoslavie sau în fosta Republică Democrată Germană etc.), trebuie să îndepliniți condițiile necesare în ceea ce privește experiența profesională, cu certificatele respective, pentru a putea beneficia de recunoaștere automată în această calitate.

45) Ce procedură de recunoaștere se aplică atunci când nu vi se poate acorda recunoaștere automată?

Dacă nu vi se poate acorda recunoaștere automată, recunoașterea face obiectul sistemului general (a se vedea întrebările 49-60).

În măsura în care directiva prevede aplicarea în subsidiar a regimului general doar într-un număr limitat de cazuri, este posibil și ca recunoașterea să nu facă obiectul regimului general (titlul III capitolul I). În cazul acesta aveți dreptul de a obține recunoașterea calificării în temeiul articolului 43 din tratat cu privire la libertatea de

stabilire. În cazul acesta, autoritatea competentă are obligația, în temeiul tratatului, să compare formarea dumneavoastră cu formarea națională, luând în considerare experiența dumneavoastră profesională și formările profesionale suplimentare. Dacă autoritatea constată că există diferențe, vă poate cere să le compensați, de exemplu, printr-o testare, un stagiu sau o formare profesională suplimentară, în conformitate cu normele naționale.

B.3 Profesii din domeniul meșteșugurilor, industriei și comerțului

Dacă doriți să exercitați o activitate menționată în anexa IV, puteți beneficia de recunoașterea automată a calificărilor dumneavoastră pe baza experienței profesionale, dacă îndepliniți condițiile prevăzute în directivă.

46) Cum se desfășoară examinarea cererii dumneavoastră?

Pe baza documentelor depuse, autoritatea competentă din statul membru gazdă va verifica în primul rând dacă îndepliniți condițiile pentru a putea beneficia de recunoaștere automată.

47) Ce condiții trebuie să îndepliniți pentru a beneficia de recunoaștere automată?

În funcție de activitatea pe care doriți să o practicați, condițiile privind experiența profesională (eventual asociate cu condiții legate de formare) vor fi definite la articolul 17, 18 sau 19 din directivă. Experiența profesională în cauză trebuie să se raporteze la activitatea pe care doriți să o practicați în statul gazdă. Directiva definește această experiență în funcție de natură (activitate cu titlu independent, director de întreprindere, salariat...) și de durată (numărul de ani de vechime, data la care s-a încheiat această experiență ...). În anumite cazuri, directiva prevede în plus cerința unei formări profesionale prealabile recunoscute.

Spre exemplu, activitățile legate de domeniul esteticii care fac obiectul listei III, 4 din anexa IV la directivă. În acest caz se aplică articolul 19 din directivă. Dacă aveți o experiență profesională de 3 ani consecutivi ca esteticiană independentă în Germania, iar această experiență nu s-a încheiat de peste 10 ani, puteți beneficia de recunoaștere automată în Grecia numai pe baza experienței profesionale.

În schimb, în cazul activităților legate de coafură care fac obiectul listei I, 3 din anexa IV se aplică articolul 17. Dacă aveți o experiență profesională de 3 ani consecutivi în calitate de coafor independent în Germania, aceasta nu este suficientă pentru a putea beneficia de recunoaștere automată în Grecia. Pentru aceasta, va trebui fie să dovedeți

o formare profesională prealabilă și recunoscută în Germania de cel puțin 3 ani, fie să probați că ați desfășurat activitatea de coafor salariat timp de cel puțin 5 ani. De asemenea, ați putea beneficia de recunoaștere automată și dacă dețineți o experiență de cel puțin 6 ani consecutivi ca profesionist independent sau ca director de întreprindere în domeniul coafurii în Germania sau o experiență de 4 ani în această calitate, asociată cu o formare prealabilă recunoscută de cel puțin 2 ani.

48) Ce procedură se aplică atunci când nu vi se poate acorda recunoaștere automată?

Dacă activitatea pe care doriți să o practicați în statul membru gazdă figurează în anexa IV la directivă, însă dumneavoastră nu îndepliniți condițiile necesare pentru a putea beneficia de recunoaștere automată pe baza experienței profesionale, recunoașterea se încadrează în regimul general (a se vedea întrebările 49 – 60).

(Exemplu: sunteți esteticiană cu doar un an de experiență), recunoașterea se obține în cadrul regimului general (a se vedea întrebările 49-60).

B.4 Profesii acoperite de sistemul general

Sunt incluse aici toate profesiile care nu pot beneficia de niciunul dintre cele două regimuri de recunoaștere automată prezentate la punctele **B.2** și **B.3**.

49) Cum se desfășoară examinarea cererii dumneavoastră?

1) Autoritatea competentă care răspunde de verificarea calificării dumneavoastră verifică în primul rând dacă statul membru în care ați obținut-o reglementează sau nu profesia pentru care solicitați recunoașterea calificării. Dacă statul membru în care v-ați obținut calificarea nu reglementează această profesie și dacă nu reglementează nici formarea pentru această profesie, autoritatea competentă vă poate cere să faceți dovada faptului că ați exercitat această profesie timp de cel puțin 2 ani în cursul ultimilor 10 ani (a se vedea întrebările 9 și 12). Dacă nu sunteți în măsură să dovedeți acest lucru sau dacă nu dispuneți de această experiență profesională, autoritatea competentă are dreptul să nu aplice dispozițiile Directivei 2005/36/CE la cererea dumneavoastră de recunoaștere.

Dacă v-ați obținut calificarea într-o țară terță, autoritatea competentă va verifica dacă ați practicat efectiv profesia timp de cel puțin 3 ani în statul membru care v-a recunoscut în primă instanță calificarea. Această experiență profesională trebuie atestată printr-un certificat eliberat de statul membru respectiv. Numai dacă îndepliniți această condiție veți putea beneficia de directivă.

2) Autoritatea competentă va verifica apoi nivelul calificării dumneavoastră, ținând seama de criteriile stabilite de directivă. Directiva 2005/36/CE (articolul 11) clasifică

pe 5 niveluri calificările profesionale: (a), (b), (c), (d), (e), în funcție de durata și nivelul formării pe care o atestă. Nivelul (a) este cel mai scăzut, iar nivelul (e) este cel mai ridicat.

Directiva prevede că autoritatea competentă nu vă poate refuza recunoașterea calificării (în condițiile precizate la întrebările 50 – 52), dacă aceasta se situează la același nivel ca și calificarea necesară la nivel național sau la nivelul imediat inferior.

Exemplu: Calificarea profesională necesară în statul membru gazdă se situează la nivelul (c); dacă calificarea dumneavoastră profesională se clasează la nivelul (c) sau la nivelul (b), directiva este aplicabilă, dacă însă calificarea dumneavoastră este clasată la nivelul (a), directiva nu se aplică deoarece este o diferență de nivel prea mare între calificarea dumneavoastră și calificarea statului membru gazdă.

Cu toate acestea, există o derogare de la acest principiu în cazul în care calificarea profesională necesară în statul membru gazdă presupune o formare de 4 ani și se clasează la nivelul (e). În acest caz, autoritatea competentă nu vă poate refuza recunoașterea calificării, dacă aceasta se situează la nivelul (e), (d) sau (c), adică până la două niveluri mai jos.

Pentru a afla care este nivelul calificării dumneavoastră și al calificării statului membru gazdă, puteți consulta baza noastră de date la adresa: http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?newlang=en

De asemenea, puteți contacta punctul de contact național la următoarea adresă: http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/docs/contact-points/info-points_en.pdf

3) Autoritatea competentă va compara apoi formarea profesională pe care ați urmat-o cu cea națională pentru a verifica dacă există diferențe semnificative între acestea. Prin diferențe semnificative se înțeleg deosebiri foarte importante care vizează aspecte esențiale pentru practicarea profesiei.

Dacă identifică diferențe semnificative între formarea dumneavoastră și cea națională, autoritatea competentă trebuie să verifice dacă aceste diferențe nu pot fi compensate prin experiența dumneavoastră profesională sau orice formare profesională suplimentară pe care ați urmat-o. De aceea, este important să furnizați autorității competente cât mai multe informații în acest sens.

Odată realizată această examinare, autoritatea competentă va lua o decizie care trebuie motivată corespunzător.

50) Ce decizie poate lua autoritatea competentă?

1) Autoritatea competentă poate decide recunoașterea calificării dumneavoastră (a se vedea și întrebarea 41).

2) Autoritatea poate refuza recunoașterea calificării, însă refuzul reprezintă o situație excepțională. De exemplu, refuzul ar fi justificat dacă s-ar constata că profesia pentru care ați solicitat recunoașterea calificării este alta decât cea pentru care sunteți calificat.

În schimb, refuzul nu ar fi justificat în situația în care, spre exemplu, diferența de nivel dintre calificarea dumneavoastră și calificarea statului membru gazdă ar fi prea mare sau în situația în care nu aveți cei 2 ani de experiență profesională necesari pentru că v-ați obținut calificarea într-un stat membru care nu reglementează nici profesia în cauză, nici formarea pentru această profesie. În cazul acesta, autoritatea competentă nu este obligată să aplice directiva, însă are obligația, în temeiul tratatului, să compare formarea dumneavoastră cu formarea națională, luând în considerare experiența dumneavoastră profesională și formările profesionale suplimentare. Dacă autoritatea constată că există diferențe, vă poate cere să le compensați, de exemplu, printr-o testare, un stagiu sau o formare profesională suplimentară.

3) De asemenea, autoritatea competentă vă poate impune măsuri suplimentare anterior recunoașterii calificării dumneavoastră (a se vedea și întrebările 51 și 52), dacă constată diferențe semnificative între formarea dumneavoastră și formarea națională care nu ar putea fi compensate prin experiența dumneavoastră profesională și/sau formările profesionale suplimentare.

51) Ce alte cerințe vă poate impune autoritatea competentă?

Autoritatea competentă vă poate cere să susțineți o probă de aptitudini sau să efectuați un stagiu de adaptare de maximum 3 ani.

52) Dacă se impune un stagiu sau o probă, autoritatea poate alege în locul dumneavoastră între acestea două?

În principiu, nu. Dumneavoastră trebuie să alegeți între proba de aptitudini și stagiul de adaptare. Cu toate acestea, la acest principiu există și excepții în situațiile următoare:

- pentru profesiile juridice,
- pentru profesiile ale căror condiții de formare au fost armonizate, dar care nu beneficiază de recunoaștere automată, cu excepția asistenților medicali specialiști (a se vedea întrebările 42 – 45),
- pentru profesiile din domeniul meșteșugurilor, comerțului și industriei menționate în anexa IV la directivă care nu beneficiază de regimul de recunoaștere automată (a se vedea întrebările 46-48) și care doresc să se constituie ca liber profesionist sau ca director de întreprindere, dacă activitatea lor profesională presupune cunoașterea și aplicarea legislației naționale specifice în vigoare, dar numai în măsura în care și resortisanților li se impun aceleași cerințe;
- pentru profesiile următoare, în statele membre următoare, autoritatea competentă are dreptul de a impune o probă de aptitudini:
 - Franța: instructor de schi, instructor de scufundări, instructor de parașutism, ghid alpin, instructor de speologie;
 - Austria: instructor de schi alpin, instructor de schi fond, ghid de schi, ghid montan;

- Italia: instructor de schi, ghid montan;
- Germania (Bavaria): instructor de schi, instructor de schi fond, ghid de schi și ghid montan;
- Belgia: detectiv particular.

53) Cum trebuie să vă pregătiți pentru proba de aptitudini sau stagiul de adaptare?

În ceea ce privește proba de aptitudini, autoritatea competentă sau punctul de contact vă poate oferi informații cu privire la cursurile de pregătire care pot fi asigurate, punându-vă la dispoziție chiar și liste de lucrări recomandate și/sau exemple de probe (în măsura în care acestea sunt disponibile).

În ceea ce privește stagiul de adaptare, autoritatea competentă sau punctul de contact vă poate împărtăși din experiența acumulată pe parcursul stagiilor încheiate cu succes și chiar vă poate oferi o listă de lucrări recomandate (dacă este disponibilă)

54) Dumneavoastră trebuie să căutați stagiul de adaptare?

Statul membru gazdă poate transfera responsabilitatea organizării și desfășurării stagiului de adaptare unor instituții și/sau unor coordonatori de stagiu autorizați. Autoritatea competentă are obligația să vă pună la dispoziție o listă a instituțiilor/persoanelor responsabile cu stagiile de adaptare pentru profesia pe care doriți să o practicați. Pe cât posibil, dumneavoastră trebuie să aveți libertatea de a alege din această listă coordonatorul de stagiu și locul de desfășurare a stagiului.

În orice caz, condițiile de efectuare a stagiului nu trebuie să fie prea restrictive.

Din punct de vedere geografic, locul de desfășurare a stagiului nu trebuie să fie la o distanță care ar putea crea probleme.

55) Cum se desfășoară stagiul de adaptare?

Stagiul de adaptare se desfășoară sub supravegherea unui profesionist calificat și poate fi însoțit de o formare profesională suplimentară. La finalul stagiului, veți fi supus unei evaluări.

56) Puteți fi remunerat pe perioada stagiului de adaptare?

În măsura în care este posibil în cadrul structurilor naționale ale țării gazdă, puteți beneficia de o remunerație pe perioada stagiului de adaptare. Aceasta nu constituie, totuși, un drept.

Statul membru gazdă este cel care stabilește statutul dumneavoastră, dar dacă stagiarii beneficiază de un anumit statut la nivel național, și dumneavoastră veți beneficia de acest statut.

57) În ce constă proba de aptitudini?

Proba de aptitudini trebuie să vizeze exclusiv verificarea cunoștințelor dumneavoastră profesionale și nu poate face referire decât la aspectele esențiale pentru practicarea profesiei în legătură cu care s-au constatat diferențe semnificative. Aceste aspecte trebuie menționate în mod clar în decizia adoptată de autoritatea competentă; printre acestea, se poate număra cunoașterea deontologiei aplicabile profesiei în cauză.

Proba de aptitudini poate fi teoretică (exemplu: examen scris) sau practică (exemplu: probă de schi pe pistă).

58) Câte probe de aptitudini trebuie organizate anual?

În principiu, numărul probelor de aptitudini depinde de numărul de cereri depuse. În orice caz, într-un an trebuie organizate cel puțin două probe de aptitudini. Pentru activitățile sezoniere cum ar fi activitatea de instructor de schi, probele trebuie să se concentreze în prima parte a sezonului.

59) Puteți susține de mai multe ori proba de aptitudini?

Da, trebuie să vi se ofere posibilitatea de a susține din nou proba în caz de nereușită. Cu toate acestea, statul membru gazdă este cel care stabilește de câte ori aveți dreptul să susțineți proba, ținând seama de normele în vigoare la nivel național.

60) La cât timp după susținerea probei de aptitudini sau după efectuarea stagiului de adaptare autoritatea competentă trebuie să ia o decizie?

Directiva nu stabilește niciun termen specific, dar autoritatea competentă are obligația să ia decizia cât mai repede posibil.

III. COSTURI

61) Vi se cere să suportați o parte din costurile de examinare a dosarului dumneavoastră?

Nu vi se poate impune nicio contribuție financiară dacă beneficiați de regimul aplicabil declarației în cadrul libertății de a presta servicii (a se vedea punctul A.2, întrebarea 23). În acest caz, autoritatea competentă din statul membru gazdă nu trebuie să vă examineze dosarul.

În schimb, în alte situații, vi se poate solicita să achitați o sumă în vederea examinării cererii dumneavoastră. Cu toate acestea, suma nu trebuie să depășească costul real al

serviciului furnizat și trebuie să fie comparabilă sumei plătite de resortisanți în situații asemănătoare.

62) Vi se poate cere o contribuție financiară pentru o probă de aptitudini sau pentru un stagiu de adaptare?

Vi se poate solicita să achitați o sumă pentru organizarea probei de aptitudini sau a stagiului de adaptare. Cu toate acestea, suma nu trebuie să depășească costul real al serviciului furnizat și trebuie să fie comparabilă sumei plătite de resortisanți în situații asemănătoare.

IV. CĂI DE ATAC

63) Care sunt drepturile dumneavoastră în materie de recurs juridicțional?

Decizia de respingere a cererii dumneavoastră (sau prin care vi se impun măsuri suplimentare – de exemplu: o probă de aptitudini, un stagiu de adaptare) trebuie să precizeze motivele respingerii. Dacă decizia de respingere nu este motivată, aveți dreptul de a solicita comunicarea acestora. Dacă motivele nu vă sunt aduse la cunoștință sau dacă doriți să le contestați, aveți dreptul de a intenta recurs juridicțional la o instanță din statul membru gazdă. Recursul juridicțional intentat în statul membru gazdă va permite verificarea legalității deciziei de respingere din perspectiva dreptului comunitar.

În cadrul regimului de stabilire, (a se vedea **punctul II**) puteți intenta recurs și dacă decizia nu a fost adoptată în termenul prevăzut, pentru că, în lipsa unei decizii, nu aveți dreptul de a practica profesia pe teritoriul statului membru gazdă. În schimb, în cadrul regimului privind libertatea de a presta servicii (a se vedea **punctul I**), nu este necesară intentarea unui recurs întrucât, în lipsa unei decizii adoptate în termenul prevăzut, aveți dreptul de a presta serviciul.

În anumite state membre se poate intenta și un recurs administrativ. Cu privire la căile de atac existente la nivel național, puteți obține toate informațiile necesare de la punctul de contact:

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/docs/contact-points/info-points_en.pdf

V. CERINȚE LINGVISTICE

64) Vi se poate impune să cunoașteți limba statului membru gazdă?

Statul membru gazdă vă poate cere să cunoașteți limba țării gazdă dacă această cerință se justifică prin natura profesiei pe care doriți să o practicați. În orice caz, cerințele lingvistice nu trebuie să depășească nivelul obiectiv necesar pentru exercitarea profesiei în cauză (vocabular, exprimare orală și/sau scrisă, activă și/sau pasivă).

Pe de altă parte, trebuie subliniat că, indiferent de profesia reglementată în cauză, dosarul dumneavoastră va fi prelucrat în limba statului membru gazdă și, în eventualitatea în care se impune o probă de aptitudini sau un stagiul de adaptare (a se vedea întrebările 51 și 52), acestea se vor desfășura în limba statului membru respectiv.

Procedura de recunoaștere a calificării dumneavoastră și eventuala verificare a cunoștințelor lingvistice reprezintă două proceduri distincte. Recunoașterea calificării dumneavoastră profesionale nu poate fi refuzată sau respinsă pe motiv că nu dețineți cunoștințele lingvistice corespunzătoare.

Cu toate acestea, există o excepție de la această regulă dacă cunoștințele lingvistice fac parte din calificare (*exemplu: ortofonist, cadru didactic care predă în limba țării gazdă*).

65) Vi se poate impune să susțineți sistematic o examinare lingvistică?

Statul membru gazdă nu vă poate impune să susțineți sistematic o examinare lingvistică. Fiecare dintre documentele următoare constituie o dovadă suficientă a cunoștințelor lingvistice:

- copia titlurilor obținute în limba statului membru gazdă;
- copia titlului care atestă cunoașterea limbii sau a limbilor statului membru gazdă (spre exemplu, diploma universitară, calificarea eliberată de o cameră de comerț, calificarea eliberată de un organism recunoscut de formare lingvistică, cum ar fi Institutul Goethe etc.);
- dovada unei experiențe profesionale anterioare în statul membru gazdă.

Numai dacă nu sunteți în măsură să furnizați unul dintre aceste documente vi se poate impune să susțineți un interviu sau o probă (orală și/sau scrisă).

VI. CUI TREBUIE SĂ VĂ ADRESAȚI ÎN CAZ DE PROBLEME

66) Cine vă poate ajuta la nivel național?

1) Vă puteți adresa **punctului de contact** național dacă întâmpinați dificultăți pe parcursul procedurii de recunoaștere a calificărilor dumneavoastră profesionale.

2) De asemenea, vă puteți adresa **Serviciului de orientare pentru cetățeni (SOC)**.

Acest serviciu face apel la **experți juridici independenți** care vă oferă consiliere gratuită și personalizată cu privire la drepturile de care beneficiați în calitate de cetățean european. Răspunsurile vă sunt oferite în limba dumneavoastră maternă și **în termen de o săptămână** de la primirea întrebării.

Mai multe informații cu privire la acest serviciu sunt disponibile la următoarea adresă de internet:

http://ec.europa.eu/citizensrights/front_end/index_ro.htm

3) De asemenea, vă puteți adresa rețelei **SOLVIT**.

SOLVIT este o rețea de soluționare a problemelor online, în cadrul căreia statele membre ale UE cooperează pentru a soluționa, în mod pragmatic, problemele care apar din cauza aplicării necorespunzătoare a legislației privind piața internă de către autoritățile publice. Există un centru SOLVIT în fiecare stat membru al UE (precum și în Norvegia, Islanda și Liechtenstein). Aceste centre fac parte din administrația națională și se angajează să ofere soluții concrete la probleme concrete într-un termen scurt de 10 săptămâni. Serviciile oferite de SOLVIT sunt gratuite. Cu toate acestea, dorim să vă atragem atenția asupra faptului că termenele de recurs la nivel național nu se suspendă dacă faceți apel la rețeaua SOLVIT. În schimb, dacă vă decideți să intentați recurs la nivel național nu mai aveți posibilitatea de a vă adresa rețelei SOLVIT.

Mai multe informații referitoare la rețeaua SOLVIT sunt disponibile la următoarea adresă de internet:

http://ec.europa.eu/solvit/site/index_ro.htm